

Mevrouw Wagenaar (PvdA) legt de verklaringen en beloften af

voorgeschreven verklaringen en beloften zal hebben afgelegd.

De commissie verzoekt u, de Kamer voor te stellen het volledige rapport in de Handelingen op te nemen.

De **voorzitter**: Ik bedank namens de Kamer de commissie voor haar verslag en stel voor, dienovereenkomstig te besluiten.

Daartoe wordt besloten.

(Het rapport is opgenomen aan het eind van deze weekeditie.)¹

De **voorzitter**: Mevrouw Wagenaar is in het gebouw van de Kamer aanwezig. Ik verzoek de griffier haar binnen te leiden.

Nadat mevrouw M. Wagenaar door de griffier is binnengeleid, legt zij in handen van de voorzitter de bij de wet voorgeschreven verklaringen en beloften af.

De **voorzitter**: Ik wens u veel geluk met uw benoeming en verzoek u in ons midden plaats te nemen.

De vergadering wordt enkele minuten geschorst.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (XI) voor het jaar 1998 (25600-XI)**, en over:

- de motie-Assen over de uitvoering van het NPV (25600-XI, nr. 16);
- de motie-Assen over de verkoop van sociale huurwoningen (25600-XI, nr. 17);
- de motie-Lansink c.s. over de CO₂-reductie (25600-XI, nr. 18);
- de motie-Lansink over financiële stimulering van fotovoltaïsche systemen (25600-XI, nr. 19);
- de motie-Lansink over wijziging van het afvalbegrip (25600-XI, nr. 20);
- de motie-Crone/Augusteijn-Esser over de instelling van een bureau voor milieuproduktinnovatie (25600-XI, nr. 21);
- de motie-Duivesteijn c.s. over in de vijfde nota ruimtelijke ordening op te nemen uitdagingen en investeringsprojecten (25600-XI, nr. 22);
- de motie-M.B. Vos c.s. over energiezuiniger CV-ketels (25600-XI, nr. 23);
- de motie-Verbugt/Versnel-Schmitz over de effecten van investeringsbeslissingen op het nationaal ruimtelijk beleid (25600-XI, nr. 24);

- de motie-Klein Molekamp c.s. over verhandelbare afvalrechten (25600-XI, nr. 25);
- de motie-Augusteijn-Esser c.s. over het gebruik van zon-PV-cellen door overheden (25600-XI, nr. 26);
- de motie-Augusteijn-Esser c.s. over verkoop van aandelen van de VAM (25600-XI, nr. 27);
- de motie-Versnel-Schmitz c.s. over de woningbouwproductie in het buitengebied (25600-XI, nr. 28);
- de motie-Aiking-van Wageningen over dragers van de identiteit van het landschap (25600-XI, nr. 29);
- de motie-Aiking-van Wageningen over vestiging van nieuwe veehouderijen (25600-XI, nr. 30);
- de motie-Stellingwerf c.s. over duurzame instandhouding van de EHS (25600-XI, nr. 31);
- de motie-Stellingwerf c.s. over het niet aanleggen van nieuwe luchtvaartterreinen op Goeree-Overflakkee en in de Hoeksche Waard (25600-XI, nr. 32);
- de motie-Poppe over efficiency-normen in het kader van de Wet energiebesparing toestellen (25600-XI, nr. 33);
- de motie-Poppe over vergoeding van planshade (25600-XI, nr. 35);
- de motie-Poppe over aanscherping van de wettelijke aansprakelijkheid in de bouw (25600-XI, nr. 36);
- de motie-Poppe over oplosmiddelrijke producten (25600-XI, nr. 37).

(Zie vergadering van 23 oktober 1997.)

De **voorzitter**: De heer Duivesteijn trekt zijn amendement (stuk nr. 13) in.

Verder deel ik aan de Kamer mede, dat de motie-Crone/Augusteijn-Esser (25600-XI, nr. 21) is ingetrokken.

Op verzoek van de indieners stel ik voor, de motie-Aiking-van Wageningen (25600-XI, nr. 30) en de motie-Stellingwerf c.s. (25600-XI, nr. 32) van de agenda af te voeren.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: De motie-Stellingwerf c.s. (25600-XI, nr. 31) is in die zin gewijzigd, dat het eerste dictum thans luidt:

Voorzitter

Motie

“verzoekt de regering zodanig gebruik te maken van haar bevoegdheden dat opname van de ecologische hoofdstructuur (EHS) in streek- en bestemmingsplannen en daarmee de totstandkoming van de EHS kan worden bespoedigd c.q. de instandhouding kan worden verbeterd”.

Maar mij blijkt, wordt deze gewijzigde motie voldoende ondersteund.
Zij krijgt nr. 43 (25600-XI).

De artikelen 1 t/m 5 worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het amendement- Assen (stuk nr. 11, I).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van het CDA, het GPV, de SGP, de RPF, de groep-Nijpels, het AOV, de Unie 55+, de CD, GroenLinks, de SP en het lid Hendriks voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast, dat door de verworping van dit amendement de andere op stuk nr. 11 voorkomende amendementen als verworpen kunnen worden beschouwd.

Begrotingsstaat XI-A, onderdeel uitgaven en verplichtingen, artikel 01.01 wordt zonder stemming aangenomen.

De artikelen 01.02 t/m 03.39 worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het amendement- Assen (stuk nr. 12, I).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van het CDA, GroenLinks, het GPV, de SGP, de RPF, de groep-Nijpels, het AOV, de Unie 55+, de CD en het lid Hendriks voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast, dat door de verworping van dit amendement de andere op stuk nr. 12 voorkomende amendementen als verworpen kunnen worden beschouwd.

Artikel 03.40 wordt zonder stemming aangenomen.

De artikelen 03.42 t/m 05.19 worden zonder stemming aangenomen.

De begrotingsstaten XI-A, onderdeel uitgaven en verplichtingen, XI-A, onderdeel ontvangsten, XI-B, onderdeel uitgaven en verplichtingen, en XI-B, onderdeel ontvangsten, en de beweegreden worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat het lid Hendriks tegen het wetsvoorstel heeft gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ervoor, zodat het is aangenomen.

Mevrouw Versnel-Schmitz heeft gevraagd om voor de stemming over de moties nog het woord te mogen voeren. Ik stel voor, aan dit verzoek te voldoen.

Daartoe wordt besloten.

□

Mevrouw **Versnel-Schmitz** (D66): Voorzitter! Afgelopen vrijdag stuurde de minister van VROM de Kamer een brief over de ontwerp-begroting VROM 1998. Zij stelde daarin onder meer dat de roze invasies niet alleen door middel van de herstructureringswet en de reconstructiewet voorkomen konden worden, maar dat zij ook een striktere regeling wilde in het ruimtelijke spoor. Zij wil dat doen door de PKB's, de Vinex en het structuurschema Groene ruimte zo snel mogelijk aan te passen. Zij is bereid om op korte termijn een separate PKB-procedure daartoe te starten. Daarmee wordt het tevens mogelijk de gevolgen van de herstructureringswet en de reconstructiewet voor de Vinex over de gehele breedte mee te nemen en niet te beperken tot het tegengaan van vestiging van bedrijven buiten de concentratiegebieden. De fractie van D66 is benieuwd wanneer de minister denkt een en ander gereed te hebben en wanneer besluitvorming kan plaatsvinden. Nu is de bijzondere situatie ontstaan dat er uitvoering wordt gegeven aan een motie voordat zij daadwerkelijk is ingediend. Ik dien die motie dan ook niet in.

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen vooraf.

□

Mevrouw **Verbugt** (VVD): Voorzitter! De VVD-fractie wil dat er nog in deze kabinetsperiode een richtinggevend besluit wordt genomen over de uitbreiding van Schiphol. Wij zien een wisselwerking tussen de ontwikkeling van de luchthaveninfrastructuur en de inrichting van de ruimte. Wij willen niet dat er op grond van de Vinex-taakstelling beperkingen gaan ontstaan voor de ontwikkeling van de luchthaveninfrastructuur. Wij willen niet bouwen voor de sloop. Wij zijn daarom blij met de toezegging van de minister in deel 3 van de PKB actualisatie Vinex op dit probleem in te gaan wat de alternatieve uitbreidingsmodellen voor Schiphol betreft.

Deze toezegging neemt wat ons betreft op dit moment de behoefte aan de motie op stuk nr. 24 weg. Mede namens mevrouw Versnel van D66 wil ik deze motie daarom aanhouden.

Door de uitbreiding van Schiphol te koppelen aan een vijfde nota ruimtelijke ordening vinden wij dat de besluitvorming onnodig wordt vertraagd. Daarom zullen wij de motie-Duivesteijn op stuk nr. 22 niet steunen.

De **voorzitter**: Op verzoek van de indieners stel ik voor, de motie-Verbugt/Versnel-Schmitz (25600-XI, nr. 24) van de agenda af te voeren.

Daartoe wordt besloten.

□

Mevrouw **Assen** (CDA): Voorzitter! De CDA-fractie heeft gemengde gevoelens bij de motie op stuk nr. 28. Zij vindt een goede afstemming tussen de bouwstromen op Vinex-locaties, in herstructureringsgebieden en in plattlandsgebieden noodzakelijk. Wij zijn voor een goed leefklimaat, zowel in de stad als op het platteland. Over deze afstemming zijn op korte termijn afspraken met provincies en gemeenten nodig, maar deze mogen niet zo ver gaan dat plattlandsgemeenten niet meer voor de eigen behoefte mogen bouwen. De CDA-fractie zal eventuele afspraken over fasering en temporisering van de woningbouwproductie in het buitengebied hieraan toetsen. Met deze toelichting

Assen

zal de CDA-fractie instemmen met deze motie.

□

De heer **Klein Molekamp** (VVD): Voorzitter! Ik wil een stemverklaring afleggen over de motie-Lansink c.s. op stuk nr. 18 over de CO₂-reductie. Door de ene ondertekenaar wordt erop gewezen dat de motie moet worden uitgelegd als kritiek op het kabinetsbeleid en door een andere ondertekenaar wordt de motie vooral gezien als een ondersteuning van het kabinetsbeleid. Een motie die zowel kritiek levert op als ondersteuning biedt aan het kabinetsbeleid lijkt ons een ongewenste motie. Die zullen wij ook niet steunen. Bovendien zijn wij van mening dat de doelstellingen de komende weken aan de orde zullen komen bij de klimaatconferentie van Kyoto. Wij wensen de minister veel succes bij haar inzet daar. Pas nadat de conferentie is afgesloten, kunnen wij praten over de afgeleide Nederlandse doelstelling.

In stemming komt de motie-Assen (25600-XI, nr. 16).

□

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, de SP, de SGP, de RPF, het CDA, de groep-Nijpels, het AOV, de Unie 55+, de CD en het lid Hendriks voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Assen (25600-XI, nr. 17).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de SGP, de RPF, het CDA, het AOV, de Unie 55+, de CD en het lid Hendriks voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Lansink c.s. (25600-XI, nr. 18).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, de PvdA, D66, het GPV, de SGP, de RPF, het CDA, de groep-Nijpels, het AOV, de Unie 55+ en het lid Hendriks voor deze motie hebben gestemd en die van de

overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Lansink (25600-XI, nr. 19).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, de SP, het GPV, de SGP, de RPF, het CDA, de groep-Nijpels, het AOV, de Unie 55+, de CD en het lid Hendriks voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Lansink (25600-XI, nr. 20).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fractie van de CD tegen deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Duivesteijn c.s. (25600-XI, nr. 22).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, de SP, de PvdA, het GPV, de SGP, de RPF, het CDA, de groep-Nijpels, het AOV, de Unie 55+ en het lid Hendriks voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-M.B. Vos c.s. (25600-XI, nr. 23).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de CD en de VVD tegen deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Klein Molekamp c.s. (25600-XI, nr. 25).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie-Augusteijn-Esser c.s. (25600-XI, nr. 26).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie-Augusteijn-Esser c.s. (25600-XI, nr. 27).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie-Versnel-Schmitz c.s. (25600-XI, nr. 28).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, de SP, de PvdA, D66, het CDA, de groep-Nijpels, het AOV, de Unie 55+, de CD en het lid Hendriks voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Aiking-van Wageningen (25600-XI, nr. 29).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, de SP, het CDA, de groep-Nijpels, de Unie 55+ en het lid Hendriks voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Stellingwerf c.s. (25600-XI, nr. 43).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD en de CD tegen deze gewijzigde motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Poppe (25600-XI, nr. 33).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de RPF en het lid Hendriks voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Poppe (25600-XI, nr. 35).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks en het lid Hendriks voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Poppe (25600-XI, nr. 36).

Voorzitter

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de Unie 55+, de groep-Nijpels en het lid Hendriks voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Poppe (25600-XI, nr. 37).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks en het lid Hendriks voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Mevrouw **Versnel-Schmitz** (D66): Voorzitter! Mag ik de minister vragen wat zij doet met de aangenomen motie van de heer Duivesteijn op stuk nr. 22, over hoe om te gaan met grote infrastructurele projecten, zoals ICES en Schiphol? Zij heeft ons tijdens het debat toegezegd dat zij dit in de actualisering van de Vinex zou doen, die het eerst komt. Wat geldt nu, de toezegging aan ons of de aangenomen motie van de heer Duivesteijn?

Minister **De Boer**: Voorzitter! Ik heb de actualisering reeds afgerond en ik heb in die actualisering opgenomen de vertaling van de eventuele locaties van die grote infrastructurele projecten. In die toegevoegde kaarten en teksten geef ik aan wat wij op dit ogenblik in die actualisering voorstellen en in hoeverre dat een beperkend effect zou kunnen hebben op de mogelijkheden voor de opvang van de groei van de luchtvaart in Nederland. Dan zal men zien dat er voortvloeiend uit die actualisering geen belemmeringen zijn voor eventuele opvang. Het is dus opgenomen in de huidige PKB-tekst.

De heer **Duivesteijn** (PvdA): Voorzitter! Ik maak hier toch bezwaar tegen. Het doet mij een beetje denken aan vorige week. Een motie kan zo niet worden afgedaan. Het lijkt mij toch fatsoenlijk als het kabinet zich nog even beraadt over deze motie.

Minister **De Boer**: Ik herhaal wat ik al eerder heb gezegd, maar ik wil best zeggen dat ik er nog een keer over nadenk. Als u dat graag wilt, doe ik dat en dan krijgt u later nog een keer dit verhaal.

De heer **Wallage** (PvdA): Voorzitter! De minister kent mijn opvatting over gelijke behandeling van mannen en vrouwen, dus ik wil herhalen wat ik vorige week tegen staatssecretaris Tommel heb gezegd. Als de Kamer een motie aanneemt, gaat zij ervan uit dat de regering die motie uitvoert. Als de regering daar een andere opvatting over heeft, dan krijgen wij dat te horen. Ik ga ervan uit dat de minister luistert naar wat de Kamer in de motie heeft uitgesproken – kennelijk is er ook allerlei lopend beleid – en dat zij de Kamer na enige afweging rapporteert op welke wijze zij die motie denkt uit te voeren.

Minister **De Boer**: Voorzitter! Storm in glazen water, dat soort beelden krijg ik voor me. Wat ik hier naar voren breng, is volstrekt in het verlengde van wat in de motie naar voren is gebracht.

Nadat ik hierover indringend met het kabinet overleg heb gevoerd, zal ik de Kamer schriftelijk laten weten of wij de motie wel of niet overnemen.

Aan de orde zijn de **stemmingen over veertien moties**, ingediend in het notaoverleg over **de nota Milieu en economie (25405)**, te weten:

- de motie-Crone c.s. over onevenredig zware lasten voor sommige bedrijfstakken en groepen bedrijven (25405, nr. 3);
- de motie-Crone c.s. over benchmarking (25405, nr. 4);
- de motie-Feenstra c.s. over de ruimtelijke ordening van de ondergrond (25405, nr. 5);
- de motie-Feenstra c.s. over een kenniscentrum voor logistiek en transport (25405, nr. 6);
- de motie-Klein Molekamp c.s. over hergebruik van grondstoffen (25405, nr. 7);
- de motie-Augusteijn-Esser c.s. over consumentenvoorlichting (25405, nr. 8);
- de motie-Augusteijn-Esser c.s. over een uitwerking van het plan "Veterans los" (25405, nr. 9);
- de motie-Augusteijn-Esser/Feenstra over aandacht voor het onderwijs in het kader van de nota Milieu en economie (25405, nr. 10);
- de motie-M.B. Vos over een duurzaamheidsdoets voor de integrale beoordeling van

infrastructuurprojecten (25405, nr. 11);

- de motie-M.B. Vos over benchmarking en andere maatregelen die noodzakelijk zijn om nationale doelstellingen te realiseren (25405, nr. 12);

- de motie-Stellingwerf c.s. over een absolute ontkoppeling van milieudruk en economische groei (25405, nr. 13);

- de motie-Aiking-van Wageningen over een inventarisatie van subsidieregelingen met schadelijke milieueffecten (25405, nr. 14);

- de motie-Aiking-van Wageningen over een saneringsplan inzake milieuschadelijke subsidies (25405, nr. 15);

- de motie-Van den Berg over een operationeel beleidskader voor duurzame ontwikkeling (25405, nr. 16).

(Zie notaoverleg van 6 oktober 1997.)

De **voorzitter**: De motie-Crone c.s. (25405, nr. 3) en de motie-Aiking-van Wageningen (25405, nr. 14) zijn ingetrokken.

Op verzoek van mevrouw Aiking-van Wageningen stel ik voor, haar motie (25405, nr. 15) van de agenda af te voeren.

Op verzoek van de heer Van den Berg stel ik voor, zijn motie (25405, nr. 16) van de agenda af te voeren.

Daartoe wordt besloten.

In stemming komt de motie-Crone c.s. (25405, nr. 4).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fractie van de CD tegen deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Feenstra c.s. (25405, nr. 5).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie-Feenstra c.s. (25405, nr. 6).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, D66, de VVD, het CDA, de groep-Nijpels, het AOV, de Unie 55+, de CD, de RPF, de SGP en het lid Hendriks voor deze motie hebben